

film
26 Nov. / 13

D. Szarabura
Box 176

РІВНІНКИ ВСІХ КРАІВ ЄДНАТЯ СЯ!

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 162.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ

REGULAR NUMBER 162

РІК V.

Ч 47. СЕРЕДА

19. ПАДОЛИСТА. 1913

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY,

NOVEMBER 19 1913

№ 47.

VOL. V.

ХТО ДОБРИЙ ЖОВНЯР

в капіталістичній державі? Той, що:

- 1) не більше думає від вононарожененого теляти,
- 2) потрапляє бути розбійником,
- 3) для него офіцер бог.
- 4) потрапляє вбити батька, маму, брата, сестру і приятеля,
- 5) не ризикує від машини нічим іншим, лиш тим, що пхав і рот їду без чужої помочи.

Хто добрий борець

за соціалістичний лад? Той що:

- 1) читає і предплачує „Робочий Народ”,
- 2) належить до соц. дем. організації,
- 3) ходить на робітничі мітинги
- 4) все і всюди обстає за робітником,
- 5) не є ніколи скебом,
- 6) не пиячить,
- 7) не лише попови рук,
- 8) не купує буржуазних шмат,
- 9) домагає ся все скорочення дня праці, і
- 10) домагає ся все і все висшої плати.

„Робочий Народ” коштує на рік лиш два долари а адреса до него а:

„ROBOTCHYJ NAROD”

Box 3542 (Sta. B.)

Winnipeg, Man. Can.

„ROBOTCHYJ NAROD”

(THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
(Affiliated with the S. D. Party of Canada).

THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA

Published weekly by

THE ROBOTCHYJ NAROD ASSOCIATION

at 144 Higgins Ave.

Winnipeg, Man.

Subscription \$2.00 a year.

До Відділів Ф.У.С.Д.П. в Канаді!

Дорогі товариші!

Ц. З. піддав під референдум членів, чи Відділи годять ся, щоби з'їзд відбув ся ще в сім році. За з'їздом заявили ся всі Відділи на всході, але багато з них бажають, щоби з'їзд відбув ся на весні 1914. р.

Ц. З. не має нічого проти сего, щоби з'їзд відбув ся на весні 1914. р. от жé відложив з'їзд на весну.

Однаковож в нашій партії є до полагодження пекучі справи в сім році, а то: доповненє чотирох членів Ц.З. організації, і справа „Робочого Народу”. Наколи організатор Федерації Ів. Гнида верне з агітаційної подорожі по Онтарію, збере ся Ц. З. на повне засіданнє та проголосить свої ухвали про згадані справи в „Р. Нар.”

А. Дмитришин
секретар Ф. У. С. Д. П.

Монтреал, 14. падол. 1913.

ШІФКАРТИ ДО КРАЮ!

Країни! Як ідете до краю сеї осени, не забудьте зайти до нас по шіфкарту. У нас можна купити шіфкарту до краю на всі лінії і також можна їхати через Канаду або Нью-Йорк.

Ми продаємо шіфкарти по слідуєчих цінах, котрі є найтешніші.

Шіфкарта з Винніпегу до Кракова	\$70.60
„ „ „ „ Львова	73.00
„ „ „ „ Черновець	74.50
„ „ „ „ Тарнополя	73.85

Як гроші маєте і хочете тут змінити, то ми вам змінємо і беремо лиш два центи від долара змінного, сеє знижена ціна для тих людей, що у вас беруть шіфкарти. Як не хочете з собою нести гроші, то ми вам пішлемо так, що сами відберете, як привідете до Краю.

Наша спілка вже провадить інтерес через 34 роки і тепер зістала інкорпорована так, що є одна з найбезпечніших офісів в Канаді.

Офіс отворений щодня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

Alloway & Champion Limited.

667 Main St. Winnipeg, Man.

C. GENIK, Mngr. For. Dept.

Казка для вас.

Животів раз голій каліка. Щоби сак так помогти йому, склали ся добрі люди, купили йому шубу і сказали: „На маю! За два місяці віддай гроші за шубу”. — Каліка згодив ся, бо він був би на всю згодив ся, бо голій був. Ані ті, що давали, про те, що каліка не може заробляти. — Коли прийшов речинець, каліка каже до них: „Зачекайте, бо я ще не доробив ся!” А ті, що давали, кажуть: „Доробив ся, чи не доробив ся, а віддавай! Ти ж знав, що віддасть мусити!” — Каліка не надумуючись довго, читає їх: „А чи Ви помогли мені не бути калікою? Вашою шубою Ви лиш прикрили мою каліку, щоби його не видно було. А коли вже так наперли ся, беріть мої каліки-ноги, мої каліки-руки, бо мені вже все одно: з ними, чь без них. Гіршою калікою не буду”. — Що далше стало ся, не знати ще.

— І як ви думаєте, товариші! Добрі они люди були, чи ні, чи заберуть они йому уломне тіло, чи ні? А на що оно їм придасть ся?

Слухайте далше; Було в Едмонтоні вісім товаришів. Кождий з них дав по 25 дол., справили „Роб. Нар.” шубу і прикрили каліку. Се було з початком серпня. Коля надійшов холод, коля надійшла криза для „Р. Н.”, кажуть они: „Віддавай каліку 200 дол.!” Ні, я помилув ся, бо лиш 175 дол. Іменно один з них, тов. Ів. Бойчук, розуміючи каліку, зрік ся своєї пайки. Каліка влячний йому, хоть ще не сказав свого йому в очи. Але рента сімох посилають адвокати а

той віх імени каже: „Доробив ся, чи не доробив ся, а віддай, бо я беру машини!” „Роб. Нар.” відмовив йому: „Роби, як знаєш! Бери мої каліки, мені вже все одно. Гірше вже не буде!” — Се сказав тов. Ів. Але у нього ані приятель редактор і він каже до Вас добрих людий товаришів:

Товариші! Вас є більше чим 175. Кождий з Вас нехай ще от в сім тижни дасть одного долара для каліки, і він одним махом позбуде ся всіх своїх віритель. Не лиш з Едмонтону але всіх, яких має. Правда з Ванкувер прислали товариші 68 дол. і з Монтреалу 43 дол., але за те каліка купив собі лиш їду, щоби жив. Іменно дав рату 30 дол. на довг за папір, бо він папером жиє, віддав \$28.51 одному складачеві, що чекав три тижни на плату і покинув його, дав на податок \$13.30, рента за жовтень \$18.00, рату за тайп \$18.40, тай лишило ся йому \$2.79. Він ще бидесь дав, бо дір має багато, але двома доларами не закриє нічого. А те що ось тов. Дмитришин в Монреалю працює і збирає предплатників, і ось такі люди, як ось тов. Панчапак з Фейлетона, що навіть на іменинах потраплять вибирати \$5. то се їде на безпосереднє видаванє газети; бо, видите, газета їде; хоть як прикро а таки їде і б у д е й т и!

Що ж Ви на се, товариші! Чи дати машини Едмонтонцям? Скажіть ще в сім тиж-

ни, а я відіплю зараз тамтуди.
Товариші! € Ви ще? Роб. Народ кличе Вас на поміч!
Редактор Роб. Нар.

На фонд Ф. С. У. Д. Канади зложили:
по \$1: М. Кудренко, Д. Цюпш Е. Бобі, Д. Лявукін, брата Гишка;
по 50 ц.: Н. Десуєт, Т. Кузьмін, М. Повак, А. Одайський, В. Пайда;
по 40 ц.: З. Крушка;
по 25 ц.: А. Склянич, А. Прынк, В. Докучаєв, М. Бокня, К. Баран, С. Іван, Ів. Одайський, С. Одайський, Ів. Каравинник;
по 15 ц.: Р. Вечера.

На фонд соц. дем. партії в старім краю зложили:
по \$1: Корчак Т., А. Чиплиш, Ю. Демчук, Г. Рубаха, І. Колодичук, В. Петровський, В. Майданський, К. Майданський, Д. Кучарський, Ф. Березюк, А. Галдок, Крушельний, І. Сивидук, К. Катеринюк, Д. Хобзей, В. Мазурчик, І. Колотник, Д. Баранчик, Чоповик Чоповик.

по 50 ц.: Г. Равлик, по 25 ц.: А. Мерза, по 50 ц.: Чиплиш, Ів. Горанко, І. Гогашко, В. Наравський, М. Славу, Д. Іванов, В. Галак, Д. Милена, Т. Водчук, А. Дмитришин, М. Бурлак, Я. Юркевич, Н. Паламарук, Д. Лютин, Н. Оршівський, В. Білашків, І. Коваль, І. Андрусюк, В. Квач, Д. Кіцук, І. Гарасимчук, Т. Гуєк, Д. Шевчук, Мельник, В. Пашник, Т. Соколик, М. Демидок, по 30 ц.: Г. Овесько, К. Костецкий, по 25 ц.: Н. Мазурчик, І. Шандо, Т. Пальчук, А. Іванчук, І. О. Кравець, Д. Ткачук, С. Нармедия, О. Раєвник, Ф. Бойков, В. Юрчук, А. Опиханий, М. Бойчук, П. Юрєв, О. Окожий, М. Юрєв, М. Голубовський, Г. Максимчук, Т. Романюк, І. Спасько, А. Бобчук, С. Семєніч, Ю. Миронюк, Д. Здрілюк, І. Гишка, Д. Ткачук, І. Грекул, В. Томашевський, М. Мазурчик, М. Ісар, Д. Марчук, Н. Скалюк, Т. Петрюк, С. Нечопчук, Яворєк, Н. Звуч, В. Писковий, С. Сенік, І. Коноплиць, Й. Вербицький, В. Марковський, І. Нємір П. Кобяко, І. Комісарчук, А. Татарин, М. Галак, П. Федорчик, С. Шайтєк, по 15 ц.: М. Костів,

по 10 ц.: В. Костянтинов, І. Гишка, Опиханий, П. Симонюк, на вічу в Торонті 5.08 дол.
Збирачами були: Т. Корчак, Ю. Демидок, Т. Бойчук, А. Дмитришин, Н. Яворєк, Ів. Стефаніцький, Т. Соколик.

Отсим квітцем зібрані латки і щиро дякуючо товаришам за їх підмогу а головнє дякуючо збирачам.
Рівничасно заявляє редакція, що з отсим пошквітванєм збірка кінчить ся і замикає ся. Хто зібрав більше ще, мусить безпосереднє вислати до Галичини на руки тов. Буяка, (Buniak P. Lw'w, ul. Skszypnsko 14, Austria, Galicia) а на Буковину на руки тов. Безпаяка, (O. Bezpalko, Czernowitz, Reissgasse 16, Austria, Bukovina, а рівничасно мусять се пошквітувати в Роб. Нар.

На пресовий фонд Роб. Нар. зложили:
по 50 цент. І. Нагар, О. Гулаба, С. Когуч, В. Іванючко, А. Шкляр, М. Бибик, І. Ясінський, Г. Панчапак;
по 25 цент. зложили: А. Остапко, М. Дячук, М. Стасюк, В. Спасько, М. Корчак, В. Сорочинський;
по \$1 зложили:
І. Гануцак, М. Демчук, Петро Тимчук, Г. Грігорович, М. Еремійчук.
\$2 зложили М. Д. Демчук.

Пошляк:
Листом з дня 28, жовт. 1913. складо добр. М. Павлик щиро подякує тим мольним рукам, що зі своїх вироблених грошей віддали йому частку. Рівничасно квітцем засланіх йому 205 К.

ФЕЙЛЕТОН.

Тейлор-систем.

Мартін Проскавер.

Інженєр Броквай сів у пана Гаррісона, властителя фабрики порцеляни в Тампі на острові Флоріда.

„Ну”, — сказав Гаррісон — „вже проминуло чотирнадцять днів, як ви студіюєте мою фабрику. Що ж скажете тепер?”

„Я можу тепер вчити ваших людий”, — сказав Броквай, високий плечистий інженєр — „можу їх так вчити, що они в один місяць два рази більше зроблять роботи, чим до тепер”.

Гаррісон рушив недовірливо раменами. „Так, так!” сказав Броквай. „Два рази більше зроблять і ані не треба буде поправляти машин, ані не треба буде купувати нових”.

„То ви хіба чудо зробите тим своїм тейлор-системом?”

„Так є, пане!” — сказав Броквай, а очи його заблищали силновою постановою. „Кажу вам, що тейлор-систем, зі своїм способом використання найменшого руху, робить те саме, що й найкраща машина. Я знаю фабрику, які тепер три рази біль-

* Тейлор систем, то є такий спосіб фабричної праці, де робітник виконує лиш певні, визначені рухи. Для уваги робітника їде на те, щоби тих рухів не помиляти, не опіянити або зрешітати. При тім робітник не сьміє нічого думати, лиш про свої приписані рухи тїл. Такий спосіб праці заведено в арсеналі зброї у Нью-Йорку. Робітники внесли скаргу проти сього способу праці.

ше виробляють, і то лиш тому, бо в них навчено кожного робітника сего нового систему праці, навчено кожного, як він має вистерігати ся неогорблених рухів. Розуміє ся, що тут на жарти, на розговор нема місця. Ту кожда секунда є виповнена користною працею!

Ось тут маєте, пане Гаррісон, мої свідощтва з тих фабрик, де я завів той новий тейлор-систем. Ось лист від Рокефелера. Він був так одушевлений тим новим способом праці, що сам написав лист мені, Вимікає зivism спустити ся на мене, пане Гаррісон”.

„Ол райт!” — скрикнув Гаррісон, — „хочу пошробувати. Що ждаєте за те?”

„Дві тисячі доларів на місяць і п'ятнайдцять процентів зі збільшеного заску”, сказав Броквай своїм рішучим тоном.

На другий день проїс ся проразливий рев фабричної труби понад містом а кризь браму фабрики пішла чорна, отяжіла струя робітників. Кождий хапав автоматично контрольную марку і за пару мінут стогнали машини своєю придаваючою ціною праці. Мельодія, зложена з металічних, сталевих тонів, з гудіння огню і колєс, з шуму пари і стогову людських мязів виповняла всі закутки фабрики. Вози з сирокотиною гарчали і довозили матеріял до праси, скриплячі підйоми хитали ся то в гору, то в низ, великі купи глини спрасовували ся, тиснули ся в малий отвір а з відти виходили тареллями, плитами і другим начиням